

Etikkdebatter må bli det normale

Kommunal Rapport 12.09.2024

Tillit til lokaldemokratiet bygges ikke minst på åpenhet og gode vurderinger om habilitet.

Etikkutvalget har en viktig jobb med å hjelpe og inspirere lokalpolitikere og kommunale medarbeidere til å bygge og beholde folks tillit. Og det trengs. Flere innledere på konferansen ropte varsku med henvisning til Innbyggerundersøkelsen 2024 fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Den viser at tilliten til institusjoner og politikere har gått ned. Om lag seks av ti innbyggere tror at det foregår ulike former for korrupsjon i staten.

Tilsvarende tall for kommunene er fem av ti. Det er en klar økning fra 2021. Ifølge undersøkelsen tror flere innbyggere enn før at familie og venner favoriseres i både statlig og kommunal saksbehandling. Fra 2021 til 2023 har dette økt fra fem til seks av ti innbyggere.

Kommunen er førstelinjen i kampen mot økonomisk kriminalitet.

Tilfredsheten med statlige og kommunale tjenester har vært høy over tid, men har gått ned siden 2017. Endringene er ikke store, men tilfredsheten i 2023 er på det laveste nivået siden undersøkelsen ble gjennomført for første gang i 2010.

Utviklingen bør bekymre. Samtidig er det en mulighet for den enkelte kommune og fylkeskommune til å gjøre opp status for egen virksomhet. Hva gjøres for å forebygge korrupsjon, praktisere habilitetsregler og vise innbyggerne at kommunen og de folkevalgte er deres tillit verdig? Hvilke tiltak er det aktuelt å iverksette det kommende året?

At Norge rangeres som ett av verdens minst korrupte land, er ingen unnskyldning for ikke å arbeide med disse spørsmålene. Guro Slettemark, leder av Transparency International Norge, mener det er naivt å tro at forhold som ble avslørt i TV-serien Den sorte svane ikke finnes i norske kommuner. Hun oppfordrer kommunene til større årvåkenhet. De er, ifølge henne, førstelinjen i kampen mot økonomisk kriminalitet.

KS-leder Gunn Marit Helgesen minnet på konferansen om at etiske refleksjoner må løftes kontinuerlig. Konkrete handlinger setter gjerne spor i oppfatningene blant innbyggerne.

Derfor er praksisen i hver kommune og blant alle folkevalgte så viktig.

Det er også viljen til å erkjenne hvordan ulike situasjoner og atferd oppfattes. Dette har selvsagt betydning for hvordan innbyggerne oppfatter lokalpolitikere og kommunen.

Det har vært sagt før, men må gjentas og gjentas. Innbyggernes tillit til politikere og kommunen er avgjørende for at lokaldemokratiet skal være en troverdig myndighetsutøver og utvikler av lokalsamfunnet.

Les Innbyggerundersøkelsen 2024 [her](#)